

Bogense

Havnen i Bogense blev anlagt i årene 1827-1844 og udvidet i 1874 og 1895, hvor der blev anlagt et skibsværft og oprettet nogle havnerelaterede virksomheder. Før havnen blev anlagt, benyttede byen havnen ved Langedyb som vinterhavn. For Bogense havde et stort landbrugsopland og udskibning af korn, kvæg og varer fra Langedyb var dengang byens eneste havnemulighed. Bogense indgår nu i Nordfyns Kommune.

Ved 1800-tallets begyndelse fastsatte en kongelig instruks, at skibe som skulle fra Lillebælt til Bogense eller kom fra nord til Bogense, skulle betale en lodstakst for hver fod, skibet stak dybt. Og der blev ansat en lods i 1830'erne.

I 1882 fik Bogensebanen jernbanespor ned til havnen. Jernbanens betydning for havnen steg i 1911, da den Nordfynske Jernbane mellem Odense og Middelfart fik en sidebane til Bogense fra Brendstrup. Dermed kunne der fragtes gods til og fra den eneste nordfynske havneby.

Det hang sammen med havnens udvidelse og oprettelse af et toldkammer. Kortet viser byen og havnen omkring 1900. Jernbanen ligger langs den lange smalle havn. Fotoet ovenfor viser, at den lange havn er historisk betinget af jernbanesporene, som der kun ses en del af på kortet. Der er bygget en ny lystbådehavn til venstre for den gamle havn, der blev taget i brug i 1976.

Havnens lods lodsede ind og ud af havnen og i det nærmeste farvand. Men lodsbenyttelsen ophørte i 1950'erne. Formelt set kunne et lodseri, jf. lodsloven, kun nedlægges af lodsvæsenet, men udviklingen lader sig ikke standse af love. Og i dag er det fiskekuttere og lystbåde, ikke dampskibe med gods i Bogense havn. Fotoet viser den lange smalle havn.

Bogense Skibs- og Baadebyggeri blev oprettet i 1925 som et træskibsværft og begyndte i 1963 at udruste stålskibe, hvis skrog blev købt fra andre værfter. I 1979 leverede værftet et skoleskib til fiskeriuddannelsen. Værftet lukkede i 1989, men ophalerpladsen og nogle af bygningerne anvendes stadig til reparation af både. Billedet er fra omkring århundredskiftet. Foto: Odense Stadsarkiv

Bogense fik købstadsrettigheder i 1288 og er en af de mest velbevarede købstæder i Danmark. Og den gamle havn i Bogense vidner i dag om havnens betydning for en bys vækst og kulturmiljø.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening